

Rikosvahinkolain uudistaminen; työryhmämietintö

Johdanto

Oikeusministeriö pyytää lausuntoanne rikosvahinkolain uudistamista koskevasta työryhmämietinnöstä.

Työryhmä ehdottaa rikosvahinkolakia muutettavaksi siten, että eräiden valtion varoista maksettavien korvausten enimmäismääriä korotetaan vastaamaan paremmin tuomioistuinkäytännössä rikoksen tekijän maksettavaksi määrättyjä, vahingonkorvauslakiin perustuvia korvausmääriä. Aineettomien vahinkojen korvauksista tehtävä 220 euron perusvähennys ehdotetaan korvattavaksi alimmalla maksettavalla korvauksella, joka ehdotuksen mukaan olisi 100 euroa.

Työryhmä ehdottaa lisäksi, että rikoksen uhrina surmansa saaneen läheisille säädettäisiin oikeus saada korvausta heille kuolemantapauksesta aiheutuneesta kärsimyksestä vahingonkorvauslaissa säädetyin edellytyksin, kuitenkin niin, että laissa säädettäisiin kärsimyksestä suoritettavasta enimmäismäärästä. Rikoksen uhrille ja henkirikoksen uhrin läheiselle säädettäisiin oikeus saada tietyillä edellytyksillä Valtiokonttorilta maksusitoumus rikoksen vuoksi tarpeelliseen terapiahoitoon.

Lisäksi työryhmä ehdottaa muutoksenhakua rikosvahinkoasioissa muutettavaksi siten, että Valtiokonttori saisi oikeuden päätöksensä itseoikaisuun ennen vastineen toimittamis-ta vakuutusoikeuteen.

Työryhmä ehdottaa lisäksi Valtiokonttorin tiedonsaantioikeuden laajentamista nykyisestä koskemaan myös muita viranomaisia ja toimijoita, joiden hallussa saattaa olla korvaus-asian ratkaisemiseksi tarpeellisia tietoja.

Tausta

Oikeusministeriö asetti 28.3.2022 työryhmän valmistelemaan rikosvahinkolain muuttamista siten, että hallitusohjelman tavoitteet rikosuhrien aseman parantamisesta turvaamalla rikoksen uhrin ja henkirikoksen uhrin omaisten parempi tuki ja mahdollisuus saada korvauksia Valtiokonttorilta saavutettaisiin. Työryhmän toimikausi päättyi 31.1.2023.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi lausunnossa pyydetään noudattamaan keskeisten ehdotusten otsikointia ja jäsentelyä (alla).

Myös muut kuin alla Jakelu-kohdassa mainitut tahot voivat antaa lausunnon. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta: lausunto.om@om.fi.

Huomaattehan, että kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään **10.5.2023**.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antaa lainsäädäntöneuvos Riitta Haapasaari p. 02951 50139 (etunimi.sukunimi@gov.fi)

Linkit

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-400-555-5> - Rikosvahinkolakityöryhmän mietintö (Oikeusministeriön julkaisuja, Mietintöjä ja lausuntoja 2023:7)

Liitteet:

[OM_2023_7_ML.pdf](#) - Rikosvahinkolakityöryhmän mietintö (Oikeusministeriön julkaisuja, Mietintöjä ja lausuntoja 2023:7)

[Sammandrag och lagförslag.docx](#) - Sammandrag och lagförslag

Jakelu:

Digi- ja väestötietovirasto
Eläketurvakeskus
Finanssiala ry
Henkilövahinkoasiain neuvottelukunta
Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry
Hyvinvointiala HALI ry
Hyvinvointialueyhtiö HYVIL oy
Juristiliitto
Kansaneläkelaitos
Kuntaliitto
Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ry
Maahanmuuttovirasto

MIELI Suomen Mielenterveys ry
Oikeusrekisterikeskus
Poliisihallitus
Rikosseuraamuslaitos
Rikosuhripäivystys
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Asianajajaliitto
Suomen Kuntoutusryttäjät
Suomen Lääkäriliitto
Suomen Psykologiliitto
Suomen sosiaali- ja terveys ry SOSTE
Suomen sovittelufoorumi ry
Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tuomioistuinvirasto
Työeläkevakuuttajat Tela ry
Työttömyyskassojen yhteisjärjestö TYJ ry
Ulosottolaitos
Vakuutusosasto
Valtakunnansyyttäjän toimisto
Valtiokonttori
Valtiovarainministeriö
Verohallinto

Lausunnonantajan lausunto

1. Enimmäiskorvaus kivusta ja särystä sekä muusta tilapäisestä haitasta (5 § 2 mom.)

2. **Enimmäiskorvaus surmansa saaneen läheiselle aiheutuneesta henkilövahingosta johtuvista sairaanhoitokuluista ja ansionmenetyksestä (8 § 3 mom.**

3. **Surmansa saaneen läheisen oikeus korvaukseen kuolemantapauksesta aiheutuneesta kärsimyksestä, korvausluokat ja enimmäiskorvaukset (8 § 4 mom.)**

4. **Kärsimyskorvauksen enimmäismäärät sekä ihmiskaupan uhrien ja panttivangiksi ottamisen uhrien siirto alimmasta korvausluokasta samaan luokkaan seksuaalirikoksen uhrien kanssa (9 § 2 mom.)**

5. **Saman vahinkotapahtuman perusteella suoritettavan korvauksen enimmäismäärä (10 § 1 mom.)**

6. **Perusvähennyksen korvaaminen alimmalla maksettavalla korvauksella (20 §)**

7. **Maksusitoumus terapiaan (28 § 2mom.)**

8. **Valtiokonttorin päätöksen itseoikaisu (38 § 1 j1 3 mom. sekä 38 a §)**

9. **Valtiokonttorin tiedonsaantioikeuden laajentaminen (47 §)**

10. **Muuta**

11. **Vaikutusarvioinnit**
Oikeusministeriö pyytää kiinnittämään lausunnossa huomiota erityisesti vaikutusarviointeihin.

Voit jättää liitteitä lausunnon yhteyteen. Sallittuja tiedostoformaatteja ovat: pdf, doc, docx, xls, xlsx, ppt, pptx, csv, txt, rtf, zip, jpg, jpeg, png, gif and tif. Liitetiedostojen koko tulee olla pienempi kuin 50 Mb.

Hallavainio Anne
Oikeusministeriö

Haapasaari Riitta
Oikeusministeriö